

ANY VI

NÚM. 252

BARCELONA 23 JUNY 1893

Còpia fot. de Audouard y C.^a

Pera casarme voldria
un jove guapo y de bè;
que mes rich no 's pogués sé;
y 's comprometés á fé
tot quant jo li manaria.

LA RIQUESA OCULTA

Do n' ha mogut poch de xibarrí!..
Oh... y 'l qu' está movent...

Com que cada hù ho interpreta á la seva manera, l' altre dia se 'm presenta una dona que viu al terrat de casa, ab la camisa que no li arrivava á la pell.

—Escolti, va dirme, vosté qu' es *enlletrat*, vol enterarme qué es aixó de la riquesa oculta, perque la dona que 'm ven 'los sigróns m' ha alarmat en gran manera.

—Que té alguna finca? vaig dirli jo, mentres escribia l' article que vaig publicar la setmana passada.

—De *finca* no 'n tinch cap que sábiga, pero com la Tona m' ha dit que tot s' ha de declarar, y jo tinch la meva pobresa al fondo d' un bagul, y com diu que ho registrarán tot... sab?

—No tingui por, dona, ni vosté ni jo *hi resém en aquesta iglesia*. Qui ha de tenir pór son los richs; 'ls pobres 'ns podém riure de 'n Gamasso y de totas las *sevas grans pensadas*.

—Qu' es 'l que ha de fer los registros aquest *Camasso*?

—No, dona; es un ministre que no compon rés 'n Mendizábal.

—Jo tinch una cusina que hi viu.

—Ahont?

—En aquest carrer.

—Qué enrahona ara?... Mendizábal va ser un polítich molt sábi y de molta anomenada abans de darse á coneixer aquest que fa sortir quartos d' allí hont no n' hi ha.

—Ara vegil!.. Es á dir que no haig de tenir cuydado?

—No... Fins que siga propietaria ó posi un puesto de *betas y fils*, 'n pot donar fins á *can Gil* á tots los ministres, haguts y per haver. Vágissen tranquila y deixim acabá d' escriure que jo tinch molta feyna.

—Ay, fásse, fásse; passihobé. No sab lo pés que m' ha tret de sobre.

—Estiga bona.. Ja sabrá tancar?

—Sí, no cal que s' aixequi; passihobé.

—Estiga boneta.

Encare no va ser fora aquella bona dona, ja sento que truca y á poch se 'm presenta 'n Francisquet, un xicot que te una casa al carrer de la Cadena, ab mes hipotecas que goteras, y aixó que *lo paleta* sempre está de bigotis en lo terrat. Ademes te un establiment de mala mort en la sola botiga de la *finca*, com diu la meva vehina, que apenas li dona per pendre xacolata.

Al entrar al meu estudi s' tira fatigat sobre una cadira, y després de fer un esbuféch fill legitim dels cent y onze grahons que hi ha del carrer al meu pis, crida ab tota la seva veu:

—Lladres!

—Home, gracias! Quin modo de dar-me los bons días!..

—Cregas que no estich de bromas, va exclamar clavant un cop de puny sobre la meva taula que 'm va fer saltar lo tinté.

—Bé... qué tens? Qué t' agafa?

—Lo cólera!.. La hidrofobia!

Afigurat que si 'm vench tot lo de la botiga no 'n tinch prou pera pagar la contribució que m' han posat... Qu' haig de plegar... que no tinch remey... que...

—Cálmate, home, cálmate, vaig dir jo veient que tornava á alçar la má y posant jo la meva demunt del tinté pera lliurar-lo de la furia d' aquell *propietari*.

—Com ho dius! Se coneix que tú n' estás ben lliure d' aquets mals de cap.

—Noy, d' aixó plora la criatura; y ademés, que ja 's parla de fer pagar contribució á pobres escriptors com jo, á cómichs, á dependents...

—Pero, per qué no aném á Madrid á cremarho tot? va exclamá 'n Francisquet aixecantse furiós y pas-sejantse en lo paroxisme de la seva rabia.

—Home, veshi... Qui t' ho priva?

—Jo sol?

—Busca colla... Anuncia un *meeting*... proposaho... qui sab...

—Just, y que 'm fassin anar á fer companyia á la *Teresa Claramunt*...

—Donchs no ho fassis; qué vols que 't diga?

—Pero aixó es desesperant!.. Y qué feu vosaltres ab los diaris? com no prediquéu...

—La Guerra santa?... mira, sense predicarla, ni molt menos, cada dia 'ns denuncian; afigurat si 't volíam creure... Vols seguir un bon consell? paga y calla.

—Pero com?... Encare 'm farias cremar tu també!.. Sabs qué havia pensat jo?

—Digas... Qué sé jo?..

—Que tots los propietaris dessim lo deshauci als inquilinos dant de baixa las fincas per un quant temps.

—Hauriau de tapiar las portas y fingir reparacions á la casa.

—Upa!.. Y tots los industrials tancar las botigas y á passejar.

Qué 't sembla?

—En teoria no 'm sembla pas mal del tot.

—Vols dir que hi ha perill en *propalarho*?

—No sé... te 'n enteras... Jo per la meva part, com no tinch de tapiar ni tancar rés...

—Home, parlan en LA TOMASA.

—Ah, no, no. Una vegada que avuy lo ser pobre es una vinya, vols que passi molestias? No, no... No envieu comissions á Madrid?

—Y que diu qu' han vingut molt cremats.

—Já es algo.

—Y hasta 'n Cánovas los ha dat la rahó.

—Tira!..

—Y un altre polítich dels grossos 'ls ha dit que reclamavan en justicia.

—Y donchs?

—Y fins en Martínez Campos los ha acompanyat per tot y 'ls ha promés que s' enfadaria contra 'l ministre, si es que volia sosteni 'l punt.

—Així si que... oh y aquell home enfadat!..

—Y lo mateix Gamasso va arribarlosi á dir: *si yo no fuera ministro, estaria al lado de ustedes, y ganariamos el pleito*.

—En castellá?

—Com que ho es.

Y ara la comissió ha de cridar á tots los interessats pera veure lo que s' ha de fer; y á jutjar per lo estat d' ánimo d' ella, 's tem algo gros, molt gros!

—No... Já 's compren.

—De manera que ab l' ajuda de 'n Cánovas, de 'n Martínez Campos, d' aquell altre senyor y lo que sembla que 's portan amagat los de la comissió...

—Calla, home, calla!.. Sent aixís, no hi donguis voltas.

—Oy que si?
 —Fuig! que som tontos? . Vesten tranquil á casa,
 posat á despatxar á la botiga, y quan se 't presentin
 los nous recibos de la contribució de 'n Gamasso...
 —Quel: digas!
 —Pagals.

SERRALLONGA.

AMOR

ESSÈNCIA hermosa y pura—que l' ànima avassallas
 Esclat de llum claríssim—que desde el cel devallas
 Per donar pau als homes—y ditxa á lo criat,
 Tú que ab dolsos encisos—los crits del cor acallas,
 Amor! jo humil t' aclamo— y 't canto extassiat.

Tot quant la vista alcansa—per tot arreu t' admiro,
 Tú imperas y dominas—en tot lo que atent miro,
 Ja en la campinya alegre—ja en la imponent ciutat,
 En l' aygua que 'm refresca—en l' ayre que respiro,
 Y tot quant té y don vida—celebra 'l teu reynat.

L' auccella delicada—que 'n l' espay giravolta,
 La corpulent ballena—entre la mar revolta,
 La sanguinaria fera—per lo desert ardent;
 En tots sos instints varis—lo mateix clam s' escolta
 Y tot quant viu y alenta—'s mostra per tu atent.

La canya á d' altres canyas—sas fullas entrellassa:
 L' eura á la vella alsina—enamorada abraça;
 Y 'l vent gelós forseja—xiulant per entre mitx;
 L' auccell demunt la branca—crida á l' auccell que passa
 Y 'l xay busca l' ovelia—ab amorós desitx.

Amor, tú fas al home—un héroe per la guerra,
 Li dons claras ideas—si per saber s' aferra;
 Enjiny dalit y forsa—si viu ab lo treball,
 Per satisfer ta flama—jamay cap obra esguerra
 Tú animas sa esperansa—per travessá eixa vall.

Los ulls de la donzella—per tu respiran vida,
 Per tú son pit batega—ja alegre, ja aflijida,
 Sons somnis, sas riallas—la sola causa ets tú;
 Per tú la mare plora—pel fill tota entristida
 Si acás la sort traydora—lluny d'ella se 'l endú.

Per tú 'l mariner canta—apart que desafia
 La tempestat terrible—ab son baixell fent via,
 Pensant ab la maynada—que lo vegé marxar,
 Y en lloch del perill veure—tant sols espera 'l día
 Que de retorn estantne—son front podrá besar.

Per tú la son fugintli—s' entrega 'l centinella,
 A sas memorias dolsas—son cor vá á la donzella
 Que 'l despedi plorosa—del poble ahont vegi 'l Sol:
 Y en proba de penyora—va darli la poncella
 Que estreny entre 'ls seus llabis—com bálsam de consol.

La terra trau espigas—ab la suhor regadas
 Del ferm pagés qu' espera—com paga ab sas anyadas
 Paguer donar als avis—del fruyt del seu dalit,
 La honrada recompensa—de totas sas vetlladas.
 Y que 'ls que ab tú, Amor, creuhen—may donan al olvit.

Per tú dins de las fábricas—l' obrer gasta sa vida
 Per tu plora 'l poeta—ab l' ànima ferida,
 Per tot arreu impera—ta forsa y magestat,
 Amor, que may 'm manqui—ta flama benehida
 Amor, jo humil t' aclamo—y 't canto extassiat.

UN POETA DE SECÁ

DIALOGH

QUE me'n dius Pau, d'en Gamazo:
 ¿vritat que no te mal plan
 de descobrir...

—¿La manera
 de viure sense menjar?
 —No vull di aixó...

—Donchs esplica 't:
 —Lo qu' ell vol portar á cap
 es descobrir la riquesa
 oculta...

—¿Vols dir, noy gran?
 Jo 'm creya que 'ls espanyols
 ja no teniam un clau.

—Ja veig Pau que no ho entens...
 —Si no t' esplicas mes clá...
 —Donchs escolta.

—Ves dihent
 que ja t' aniré escoltant.

—Fins are, 'ls contribuyents,
 (sino tots, la major part,
 los uns, perque s' entenian
 ab l' investigador Tal;
 y 'ls altres perque ocultavan
 si venian cols ó naps;
 lo cas es, que cap pagava
 lo que la lley te marcat,
 Però 'l ministre d' hisenda
 diu: «aixó ha d' acabar.»

Vol las contribucions integras
 tan si ho troban bé com mal
 y pagant tothom lo just...
 tot anirá molt mes car;
 y si los trevalladors
 avuy, no podem menjar,
 descubrint tantas riquesas,
 demá 'ns morirém de fam.

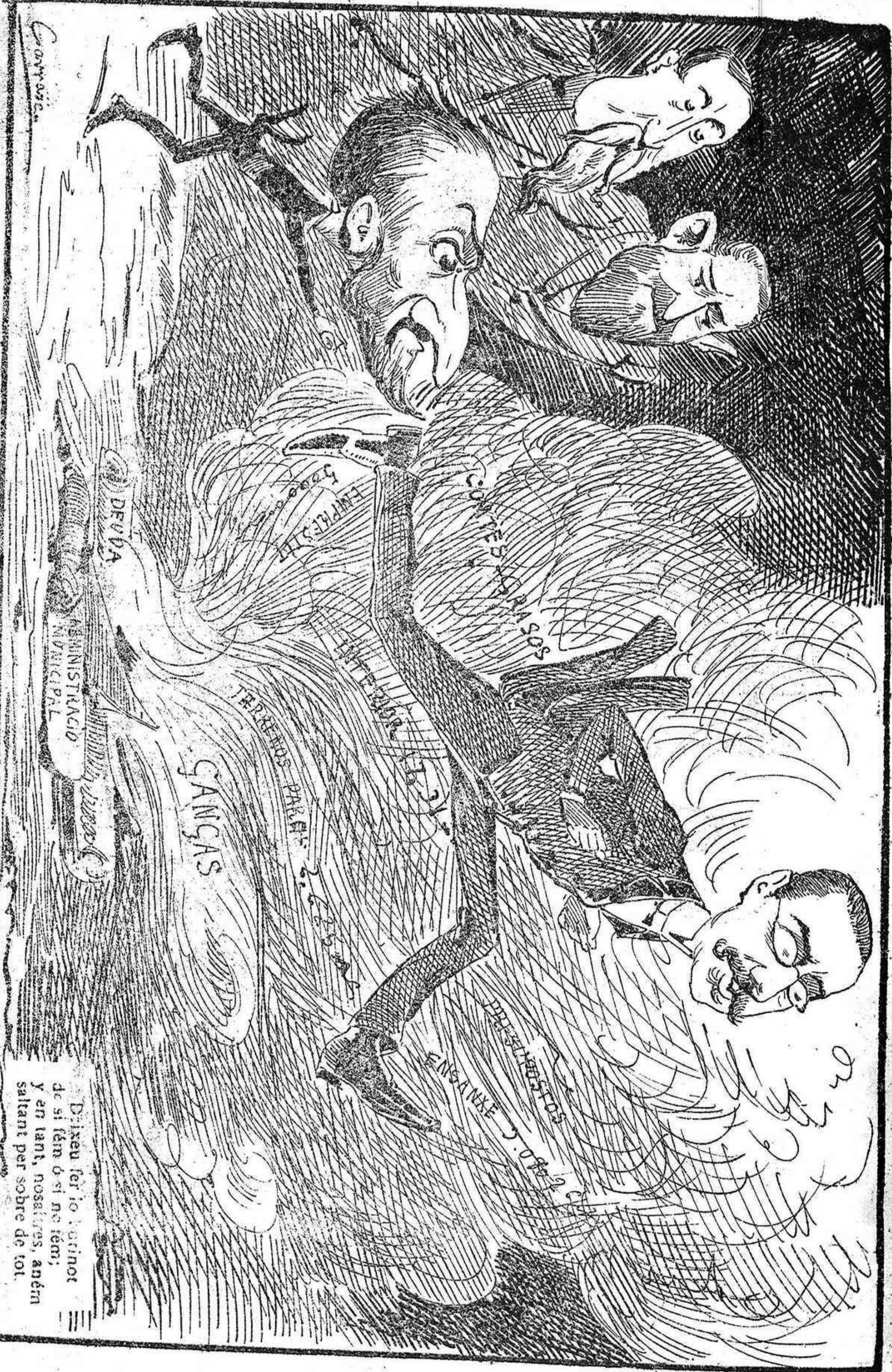
—Veig que 't tornas pessimista
 degut á que tu no sabs,
 que cobrant tantas pessetas...
 lo govern, rebaixará
 totas las contribucions.

—Tan de bo que fos vritat!
 Si 'l descobrir las riquesas
 que 'l govern *descubrirá*,
 fos per *cubrir la miseria*
 que tenim per totas parts,
 menos mal. Pero me sembla,
 que tots seguirem igual
 fins que 'l poble digui: «Bueno!»
 Fins aqui havem arribat!»

Lectors aquesta conversa
 vaig sentir tot passejant,
 Vostès mateixos judiquin
 qui dels dos, deya vritat.

LLUIS SALVADOR.

Composita

Dixeu fer io l'ocinot
 de si fém ó si no fém;
 y en tant, nosaltres, aném
 saltant per sobre de tot.

VERBENA DE S. JOAN

(A LAS 12 DE LA NIT)

—Aquest ja m' agrada pero m' sembla que no
arribaria en lloch.

De dijous a dijous

(DIALECHS SETMANALS)

QUE no ho sabéu?
 —No pás tot.
 —Diuen que 'ls apotecaris 's volen donar de baixa.
 —Ni may que s' haguéssin dat d' alta.
 —¡Quin disbarat!
 —Per qué? ¡Si com més potingas despatxan, més malalts hi han!
 —¡Fugiu, home!
 —¿Es dir que tant mateix tancarán las farmacias.
 —Aixís ho porta 'l diari.
 —Avuy fòs y demà fest.
 —Prou! Y quan haguéu d' anar á buscar medicinas, ahont hi aniréu?
 —Tenint pou, ray.
 —¿Com s' entén?
 —Que cada cel-overt es una farmacia; veliaqui; com que si no hi haguéssin pòus no hi haurian apotecaris... ¡aixó ja es vell, home!
 —Ah! sent aixís, *buenu*.
 —¿Que no reb 'l senyo metje?—

—Que jo sápig, no senyó.
 —Vull dir, si reb visitas, dona.
 —S' ha declarat en *huelga*.
 —¿Que travalla á la *fábrica*, potser?
 —¿Y ara? Vull dir que no exerceix...
 —No sé que vol dir.
 —Vull dir que si té mal de cap, fásse 'l passar: ha tancat lo despaix.
 —Donchs, dónguili espressions.
 —Quan s' hagi acabat la *huelga*, torni á passar.
 —¿Qui jo? Diguili que més endevant no 'l necessitaré per rés; y si despues no trova *conductas* y té mals-de-cap, que se 'ls passi també; veliaquí; estigui boneta.
 —Pró, escolti...
 —Vaig drepessa.
 —¿Que no 's veuria *ab cor* d' arreglar-me aquell plet que vosté sab, Don *Cuaquin*?... ¡ey! pagant.
 —Ni pagant, ni sense pagar.
 —Pró ¿per qué? ¿Que té algún ressentiment ab mi?
 —¡Mare de Déu! ¿que no sab que 'ls advocats del Col·legi hém acordat lo retraimént?
 —¿'L qué?
 —Que ja no sóch advocat, veliaqui.
 —¿Donchs, qu' es are?
 —Ningú.
 —M' alegro de coneixe 'l.

J. BARBANY.

AL PORRÓ

(PREMIADA AB SEGÓN ACCÉSSIT EN LO CERTÁMEN DE TARRASSA)

Salut, moble catalá,
 útil y barato y bò,
 que 't fas de tots estimá
 quan vi, pel broch, fás rajá,
 de la bota del racó!

No estranyis que mon llaut
 rasque, enjegante aquest cant;
 tan excelsa es ta virtut,
 que mes bell lo vers m' acut
 com mes temps vaig xarricant.

Aquí, en la nostra regió,
 sempre se t' ha venerat;
 puig ja en temps de la picó
 tothom bebia ab porró
 segóns l' avi m' ha contat.

Catalá de cor, es net,
 qu' ets pels castellans engorro:
 nosaltres de vi 'l rajet
 lo bebém sempre á galet;
 pero ells l' han de beure á morro.

Que aquells que no saben dí,
setse jutjes s' han menjat
tot lo fetje d' un penjat,
 tampoch saben aculli
 de ton clar bróch lo ruixat.

Com nostra gent, franch de sobras,
 Trempat y noble y fidel,

als mes richs y á los mes pobres;
 á los reys y á los manobres;
 per beure, 'ls fás mirá 'l cel.

Y no se 'm dirá que no;
 puig es cosa manifesta
 de que tal com te dich jo,
 quí vulga beure ab porró
 ha d' alsar ben be la testa.

Gent de molt baixa calanya
 mes d' un cop s' han atrevit
 á beure ab porró 'l champanya;
 mal llamp! quan veig aixó á Espanya
 se m' encén fins l' esperit.

Daume, ab porró, malvasía,
 vi d' Alella ó de 'l Priorat,
 ¡qualsevol ví/ mentras sia
 de such de 'ls rahims que cria
 lo nostre rich primcipat.

Pero, líquits estrangés
 que no tenen gust de rés,
 aixó permetres no 's pot:
 aquells, que 's beguin ab got;
 qu' es un mot que sembla inglés.

¡Oh porró, joya estimada,
 digna de gravá en retaula
 perque no quedi oblidada!
 jo 't servo al bell mitj de taula
 dintre la llar venerada.

Tú ets de! catalá pagés
 lo símbol de la alegría;
 tú 'l regalas ab eccés,
 tant en los días feynés
 com si es festa, en la masía.

Ymitant de nostra gent
 la energia y los instints,
 y ta missió comprenent,
 ans de blincarte un moment
 primè 't romps en cent bocins.

Tú, 'l vi 'ns brindas, que á la sang
 vida don de grau en grau;
 tú ets emblema de la pau,
 tant si ets fet de vidre blanch
 com si ets fet de vidre blau.

Jo brindo per ta salut,
 jo arreu tas gl'orias propago;
 que no es just que 's quedi mut,
 parlant de tú, 'l qu' ha begut
 á galet trago y mes trago.

¡Salut, moble catalá,
 útil y barato y bó,
 que 't fás de tots estimá,
 quan ví, pel broch, fás rajá,
 de la bota del racó!

FRANCESCH MARULL.

MARIANA

JA l'hem vista. Lo dijous va posarse en escena en lo teatro Novedats, y francament, hem de confessar qu' aquesta obra de D. Joseph Echegaray té bellas de primer ordre, demostra un coneixement de la escena com ningú, y té una prosa que cada ratlla val tant com una tirada de bons versos.

Ara, tocant al argument, té 'ls defectes de *El gran galeoto*, *En el puño de la espada* y casi totas las demás del millor autor dramátich de nostre sigle.

Compreném fins lo carácter d' aquella dona que te 'l cor fet á trossos; que l' escepticisme que la doblega li fassi fer cosas estranyas... pero tot aixó ho concedim fins que s' enamora de Daniel.

Ja diu lo ditxo que *La dona desconfia dels homes, pero creu ab l' home*, y 's veu que *Mariana* vol fer quedar malament al autor del proverbí.

Lo que no 's pot deixá passar es aquell general mata donas; quin destripador! Un home que mata á la seva esposa perque 's creya que l' enganyava, y després, á pesar de la seva avansada edat, 's casa ab Mariana qu' es jove y hermosa y que sab que no l' estima y que n' estima un altre... Aixó en la vida real no ho fa ningú y un *general*, *menos*, per mes que 's digui Pau.

Aquell Daniel, sí... aquell Daniel va bè; á n' aquell lo veyém cada dia; es un modelo que tots 'ls autors dramátichs sembla que se 'l deixin.

Tot foch, tot amor, ab una fatalitat ó altra que l' entrebanca y li embrolla la troca, acabant sempre com lo rosari de l' aurora, ó no sabent com acaba com en *Mariana*.

L' antiquari es un bon *tapa forats*; son los rabets y las olivas pera fer passar millor lo dinar y serveix pera aguantar aquellas dugas *arrecadas megicanas* pera quan las hi demanin, sense las quals lo drama 's quedava hont en nostre humil concepte s' hauria d' haver acabat: al final del tercer acte.

Ja que D. Joseph va voler escriure l' epílech, havia de ferlo curtet... alló may s' acaba y lo barco navega tan sobre las rocas que algunas vegadas varem tenir por d' un naufragi.

A mes, l' epílech no 'ns agrada, pero lo veuríam cada dia pera sentir aquella esceneta entre Mariana y lo general mata donas.

Alló es de primera.

Quin modo de pintar los caràcters!.. Un s' hi identifica. Y la situació, relliscosa en gran manera, no fa fer un mal pensament á ningú.

Admesa la índole d' aquest acte, hi fan nosa los dos criats que may acaban d' anarsen al aixecarse 'l teló, y las dimensiones de la escena de Mariana y Daniel; allí quatre cops á lo *Echegaray* y la gran *castanya* y... prou.

Mariana es un drama que val la pena de veurerl y no una vegada sola, puig ab una sola audició cauhen á terra molts engrunas y es una llástima.

L' execució va ser bona, tot lo que pot serho una obra dramática, casi trágica, á mans d' una companyia cómica per excelencia.

Debém descartar d' aquí la senyoreta Guerrero que en las dos *cordas* hi está bè de debó, y que ja 'ls dihém

que no fá festa. Y aixó que ni la figura ni lo seu modo de ser l' ajudan, pero treu such d' allí hont no n' hi ha.

Mariana ès un' ária coreada que la que la canti ja cal que s' atraqui abans de robells d' ou.

Lo Sr. Cepillo está molt bé, pero... es alló... casi no fa res. Es un que quan acaba no ha de demanar aygua.

Lo fill de l' Alvarado se passa tres actes prenent, y quan al final li donan la credencial 's troba que es en nom d' un altre y fins allavors no cambia *de tó* enfadantse, fins que mata al general ó lo general lo mata á n' ell.

Aixó s' ha de preguntar á D. Joseph.

En lo que 'l Sr. Echegaray va estar molt inspirat va ser en lo nom del general: 's diu Pau.

Unicament un Pau 's casa ab un albat y fins sabent que no l' estima.

La Sra. Alverá y tots los demás no fan mes que portar lo pálio, pero lo portan bé... Ja ho crech!

'M descuydava 'l mestre... 'n Mario. ¿Qué li sembla si fes com 'n *Lagartijo*? Ara encare hi es á temps... *Une tournée artistique*, xexanta mil naps á la butxaca y au, fora coleta.

Ho dich perque las eminencias si 's deixan morir per si solas fan furtó de llum d' oli apagat.

Y lo llum del Sr. Mario comensa á fer mala cara.

CLARA SOL.

MINERVA

LA Deesa de las ciencias y las arts, segóns conta un autor molt resolut, nasqué del front de Júpiter, degut á Vulcá que ab un cop li obri en dos parts.

Però un altre escriptor, no dels mes cars, també diu, sense ferhi cap embut, que Minerva sortí de un estornut que Júpiter va fer com llensant darts.

D' un estornut tan fort, que 's va sentí per l' univers enter com lo tró que per timbas y turóns va ressonant.

Si estornudant la ciencia pot surtí, se comprén que 'ls *científichs del rapé* en lloch d' adelantar s' atrassin tant.

A. ROSSELL.

TOT RODA!

-*-

RODA 'l mon com una bota; roda l' aymant sens xibarri igual qu' el sereno al barri en lo qual viu sa xicota. Roda la moneda tota de má en má com ja se sab; roda 'l valsadó á tot drap. Y 'l lectó 'm dará rahó puig que segú al llegí aixó ja roda... de mal de cap.

JOSEPH OLIVERAS

LA SENYORA MARIANA

(ESCENA FINAL)

—Soch molt realista!
Hasta 'm moco en escena.

Teleon

—Paul.. Aquest es lo meu amor!.. y surtim d' aqui
 á plantar una fábrica de botons, pintas y calsadórs.
 —Qué dius?
 —T comprarém las primeras materias. ¿Qué resoltés?
 A veure si ets tan fiero com deyas...
 —¡Morirási! ('M dirán 'n Mata-donas).

NOVEDATS

De las condicions teatrals de *Mariana* aixís com també del desempenyo que los actors de la companyia del Sr. Mario li han donat, en article apart ne parlém.

Pera dimars estava anunciada la 5.ª representació de dit drama ab la presencia de son autor, y á causa sens dupte de tan notable reclam s' anuncia pera l' estreno de la present setmana lo del drama *El poder de la impotencia*, del mateix autor Sr. Echegaray, y qual producció al estrenarse en Madrid, obtingué discutit éxit.

Veurem entre nosaltres.

CATALUNYA

La reproducció del espectacle *Jules Vert etc. etc.*, ha donat nova ocasió d' aplaudirse los escéntrichs y humoristichs balls del Sr. Moragas, la bonica música del mestre senyor Gotó y los xispejants acudits del Sr. Molas; havent sos autors reduhit, ab molt acert, dita obra en 1 acte.

En quant á son desempenyo poch tenen que agrahir los autors als artistes, puig en general los hi ve gran lo género.

Tocan á sa derreria las funcions d' aqueixa companyia, y 's creu que á principis del mes próxim l' eminent actor Sr. Vico donará un reduhit número de funcions pera després poguershi apossentar la companyia Tani, que tan extraordinari éxit lográ l' hivern passat en lo Circo Barcelonés.

CALVO-VICO

Ab sols lo secret de reduhir los preus de entrada que es á ral, s' ha lograt treure la mala sombra que dominava sempre á aquest teatro.

En efecte desde dissapte últim tantas representacions com s' han donat han sigut plens á vessar y com que la companyia que hi actúa es molt discreta, dit está que *El rey que rabió* (representat fins are, desde la rebaixa de preus) se pot dir que ha sigut un aconteixement teatral.

En son desempenyo s' hi distingeixen las Srtas. Miquel, Alcaine y Alcazar y los Srs. Gil y Güell, si bé aquest en lo personatge del capitá, trobém que per l' afany de promoure la risa en lo públich, exagera bastant son rôle, resultant massa caricaturesch.

La orquesta, coros, vestuari y presentació escénica, á la altura de mes elevats preus dels qu' han marcat.

CIRCO ESPANYOL

Ha entrat en la *tungada* dels beneficis.

Lo de la *nena Bozzo* sigué molt concurregut dissapte passat: recitá ab molt sentiment lo monólech *Pobre Maria*; la beneficiadeta fou obsequiada ab molts aplausos y varis regalos bonichs.

Pera la *verbena* de Sant Joan está anunciat lo benefici del estudiós galán jove don Joseph Fages, que promet ser molt lluhit, ja que lo programa es escullidissim, compost de *Barba Roja*, de Pitarra; estreno del juguet de nostre colaborador Joan Tarré, *Després de la Kermesse* y la xistosa pessa del Sr. Colomé: *La guerra á casa*.

La segona recitació del monólech *Mestre Olaguer* de Guimerá, valgué al senyor Borrás una ovació diumenje á la tarde: l' autor fôu cridat al palco escénich, pro no 's presentá per no trovare en lo teatro.

CONCERTS D' EUTERPE

Lo quart y quint de la present temporada s' anuncian pera lo dissapte y diumenje proxims, y com en abdós dias s' han combinat escullidissims programas, preveyém dos extraordinaris plens, de lo que 'ns alegraríam moltíssim, ja que per ser los dignes continuadors de las glorias de 'n Clavé, son mereixedors de tota classe de distinció, aixís com també de l' apoyo del públich, per lo be que saben lograr la immortalisació del eximi vate catalá.

UN CÒMICH RETIRAT

Ton recort

A la distingida tiple
ADRIANA ALAVEDRA.

DE ma caseta al jardí
recordo que un rossinyol
venia cada matí
á entonar son cant diví
que enlayrava 'l ventijol.

Jo era noy y l' escoltava
com á un serafi del cel;
¡quantas estonas passava
escoltant com desgranava
las sevas notas de mel!

De sa armonia 'l remó,
son cantar tan dols y bell,
me va fer tanta impressió,
que no tinch recort milló
que 'l recort d' aquell aucell.

Mes avuy, Adriana hermosa,
á tú t' he sentit cantar,
he sentit ta veu preciosa
notas ajuntá armoniosa
com las perlas d' un collar.

Y he comparat ta boqueta
com de rossinyols un niu
posat sobre una branqueta
quan ne surt la voladeta
de novells cantant *piu piu*.

Y desde avuy lo recort
del rossinyol ja mentat
que cantava en lo meu hort
tot sentne bategá 'l cor,
pel teu quedarà eclipsat.

UN XIQUET DE VALLS.

ACUDITS

Estavan dos subjectes disputant al mitj del carrer, y després de dirigirse una infinitat de paraulas insultants, un d' ells digué:

—Si m' insultas més, te mato com á un gos.

—Ja pots ferho, ja—respongué l' altre ab molta sanch freda—pero, que consti, si permeto que 'm matis, es sols per després, tenir lo gust de veure 't pujá al patibul.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

PLASSA DE TOROS.

Gimnasia li de sigle

Baix l' epígrafe de *Municipio infractor* 'ns fa saber un periódich local que en las nostras *Casas Consistoriales* 's cometen fa molt temps infraccions de las ordenansas municipals.

Anyadeix lo citat periódich que s' enterará pera cridar l' atenció de qui puga corretjir la falta.

Aixó es posar la mel á la boca...
Podia esperar un xich més y dirho tot.
Y si no resulta cert, callar.

A París s'ha aixecat una estàtua al gran astrónomo *Arago*. Allí s' estranyan que s' hagi trigat tant á fer aquesta distinció á un dels primers sabis de Fransa.

No sigan tan susceptibles, perque aquí á Espanya tenim molts *Aragos* sense estàtua, y en cambi d' estàtuas ne tenen *ex-dependents* y *mercachifles* que sols los coneixen á casa seva.

Los francesos sempre serán lo mateix.

Á Gracia fa dos ó tres días que s' embargava per questió de las cédulas personals.

A Gracia sembla que no son tan fieros com á Badalona.
Aquets no s' ho deixan fer.
Fos per 'n *Salmerón*...

Sembla que 'ls farmacéutichs 's declararán en huelga.
Ho voldria... Allavors sabriam quan 's disfruta de mes salut, prenent medicinas ó no prenentlas.

Jo no m' hi jugaria pas rés á favor de cap dels dos sistemas.

En lo carreró que dóna devant del teatro *Romea* y en plé dia, varem contar no fa molt temps, quaranta tres pilas de tripas de conill y altrás bestiolas, llensant un baf capás de fer venir lo cólera desde las mateixas voras del *Ganges*.

¿Qu' encara n' hi tiran?
Apa, *Gutierrez*, á mirarho.

Diu que 'n *Gamasso* se 'n vol anar de ministre d' *Hicenda*...

Si, home, vágissen y estich cert que los espanyols hasta li farán un regalo.

Y si se 'n va d' Espanya, dos.
Pera hont vol lo bitllet!

Diu un periódich que lo doctor *Esquerdo* en un banquet donat en honor del Sr. *Vallés* y *Ribot* va dir que dintre dos mesos tindriam la república.

Perque no deya demá?
Qui té fam somnia truytas.

Aquesta vegada lo *diagnósotich* no pot ser mes bunyol, Sr. metje.

Lo diumenge passat va posarse en escena en la distingida «*Tertulia Serra*,» de la vila de *Gracia*, la xistosissima humorada *Pintura fi de sigle*, dels nostres amichs y companys Srs. *Dalmases* y *Guasch* qu' ab tant éxit s' ha vingut representant en lo Teatro *Catalá* (*Romea*).

Lo director de la companyia, Sr. *Figueras*, va fer las delicias de la concurrencia desempenyant ab garbo y acert lo bonich paper de Sr. *Corrons* y la Srta. *Caparó* y Sr. *Ortiga* coadjuvaren al éxit de la representació, fent gala la primera de sas notables condicions per la escena y treballant lo segón ab aplóm y seguritat, lo que valgué á tots tres lo serestrepitosament aplaudits al terminarse la representació.

Uneixen á tals demostracions d' aprecí, lo nostre afectuós aplauso.

L' *Espartero* ha sufert una *cuquida* que Deu n' hi do.

Si 'ns cregués aquest destre, faria també *tournee* de despedida ara que ja 'n te algún.

Y te en lo cos los furats justos que necessita.

Ja cal que al qui li agradi la *butifarra* 's prepari á pagarla cara.

Lo nostre paternal Ajuntament vetllant sempre per lo interés del *comú*, ha carregat als tocinares los drets de consums qual augment, ben sumat, importa la friolera de mes de cinquanta mil pessetas.

Aveyám si entre aixó y l' impost sobre 'ls materials de construcció

temps avinent,
l' Ajuntament
será mes bon pagadó.

Lo Sr. *Arcalde* ha disposat que 'ls municipals, passin nota á l' arcaldía, cas de que trobin algun pati brut en la seva demarcació, ó pilots d' escombrarias en algún carreró, etc.

Ja se 'ls girará feyna... si la volen.

IMITACIÓ

V A entrar á la barberia
l' Esteve, boca de rap
sense portá res al cap;
mes després quan ne surtia
portava á son cap l' Esteve
la gorra del vell *Feliu*;
y el tunante á tothom diu
que va sortir ab la seva.

J. MIRALLES.

PENSAMENTS

Una fulla de llover significa la gloria ó la ridiculés, segóns la seva colocació.

En una corona, ó á l' estofat.

Los de la *Fullaraca* están fent lo burro á *Madrid* del modo mes ridicul que darse puga, y fent célebre lo mateix que tractar d' ofegar.

Ja cal que la *Diana* (*Bella Chiquita*) los hi fassi algun regalo ó 'ls hi balli lo *Ball de ventre* á domicili.

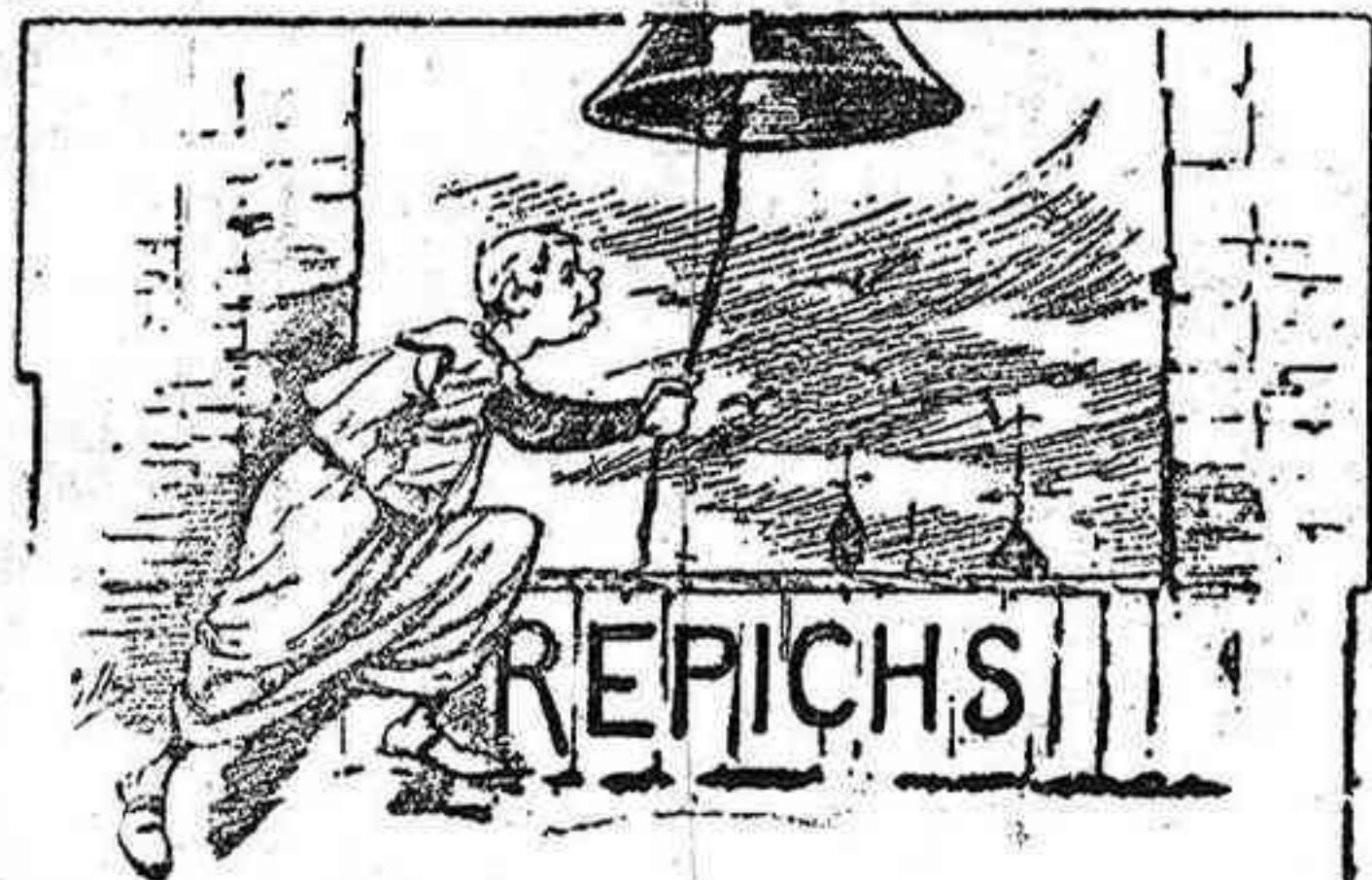
ACUDIT

La escena passa en la tertulia d' una senyora cursi, en la qual es presentat un jove de fora.

—Senyora, diu 'l que 'l presentava, — tinch lo gust de presentarli á don fulano de tal, fill del arcalde de Breda.

Y la senyora va respondre:

—Com! tan jove y ja fill d' arcalde!... 'l felicito!

A Orán han sigut guillotinat dos moros per haver assassinat á dos espanyols.

No basta que aquí se 'ns assessini per tots los sistemas coneguts, qu' hasta han de venir los moros á posarhi la torna.

De tots modos aquets s' han lliurat de tenir á 'n Gámasso per ministre.

Que no sé qué val mes.

Un primér actor molt *naturalista* lo diumenge va sortir en escena mocantse.

Massa, massa naturalisme. Lo *ball de ventre* no es mes que lo naturalisme exajerat, y ja ho veuen?.. lo denuncian.

Ja comensan á posarse en llibertat los condemnats per lo de Panamá.

Be, los van *fe entrá* mentras lo ruxat era fort.

Ara ja s'asserena.

A Fransa ja s' espanyolisan.

A n' aquell temps en que 'n Fradera era quinquillayre ho feyan mes fort.

Tot cambia!..

Telegramas

Ultra Tomba, 20.—6 matí.—Cuyteu á aixamplar lo cementiri que ja no hi cabém.

MORTS DE SANT MARTÍ.

Ultra Tomba, 20.—7 id.—Si aixamplan 'l de Sant Martí volém qu' aixamplin lo nostre.

MORTS DE SARRIÁ.

Ultra Tomba, 20.—8 id.—Si 'ns prenen terra del *Cevit* ho dirém al Marqués.

MORTS DE S. OESTE.

Ultra Tomba, 21.—6 id.—També volem *aixamplas* sino no sortirém mes á votar.

MORTS DEL ESTÉ.

CORRESPONDENCIA

Anirá: Mr. A. Lloret, Ll. Salvador, Dolors Mont, J. Oliveras.

Algo de Un Pelut.—De Joseph Pujadas, *Avis*.—De J. Miralles, *La felicitat y Ahir y Avuy*.

Julia Estrada: Lo pensament bonich; lo poesia molt defectuosa; arreglila y la publicarém.

Felix Escachs: *Poesia y prosa*.—J. Montané: Que 'n deu pagar poca de contribució!..—R. Llei: Aixó no s' inserta.

J. Cabré: No senyó.

Tot lo demes que no es poch, fet un munt ha anat al foch.

NOTA.—Tot lo que no 's contesti es que no serveix; y s' avisa per la centessima vegada.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impressos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc., etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis per' anuncis industrials, menús, programmas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.

COMODONS

—Ahont me portas noyr'.. ja no 's veu un ánima.

—Donchs aqui,.. no 'n fa poca d' estona que m' apreta...

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARIDA

La primera es inicial;
á la solfa la segona;
apa, cavila uni estona
qu' un teixit es la total.

V. REPUBLICA.

TRENCA-CAPS

Antón Brú y Pá

Breda

Combinar ab las lletras de la dita di-
recció, lo titol d' una producció catala-
na y l' apellido de son autor.

PEP GALLEDÀ.

ANAGRAMA

En la total de casa 'n Ribot
Hi havia un barret ab tot.

UN PELUT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9—Població catalana.
- 5 9 7 8 6 8 6 2— » »
- 7 6 5 9 7 6 8—Nom d' home.
- 5 3 1 7 3 9— » »
- 9 8 7 3 9— » »
- 1 6 7 6— » »
- 1 9 2— » »
- 1 9—Aliment.
- 8—Consonant.
- 7 6—Nota musical.
- 7 9 1—Un peix.

4 7 9 2—Apellido.

5 6 7 8 9— »

4 7 6 5 3 9—Nació europea.

1 9 1 6 7 6 7—Un ofici.

7 6 1 9 7 9 8 9—Nom de dona.

5 3 4 9 7 7 6 7 9—Alguns fumadors de
gastera.

BERNARÉ LLORENS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR.

Xarada.—Ma-ri a-na.

Problema.— $8 \times 4 = 32 - 20 = 12$

$20 - 8 = 12$

Logogrifo numérich.—Puigcerdá.

Ters de sílabas.—Ro sa ri

Sa ba te

Ri te ta

TRESINA

HISTORIA Ó NOVELA

PER

GAYETA SOLER

Un tomo de uns 300 fulls tamany 12x18.

Preu: 1 pesseta

ESTA EN PREMPSA

Sogras del dia

Comedia en un acte y en prosa

ORIGINAL DE

R. ROCAVERT

Estrenada ab brillant éxit en lo Teatro Romea la
nit del 24 Maig passat.

Preu: 2 RALS

Los Srs. Corresponsals poden demanar los que desitjin en la administració d' aquest
periódich, 5, S. Ramón, 5.